

er det, at adskillige Arter, som Solsort og Bogfinke, der talrigt overvintre her, synge tidligere her, end de ankomme til Ungarn. At der er stor Forskel paa Tidspunktet, naar Fuglene komme til Ungarn, og naar de komme her til Landet, er forstaaeligt nok; mere forbauset bliver man jo ved at se, at der for nogle Arters Vedkommende er stor Forskel paa den Tid, hvor de komme til København og til Kolding; det kan dog maaske tildels bero paa, om Arten er hyppigere det ene Sted end det andet. For alle de senere ankommende Arters Vedkommende er jo Uoverensstemmelsen mellem Ankomsttiderne til København og Kolding ikke større, end at den ved en længere Aarrækkes Iagttagelser sikkert i alt væsentligt vilde udlignes. Wings Iagttagelser findes i Beretningerne om »Fugle ved de danske Fyr«, i »Videnskabelige Meddelelser fra naturhistorisk Forening«; Ankomsttiderne til Ungarn omfatte hele Landet, ere optegnede gennem en lang Aarrække, og for hver enkelt Art foreligger der Iagttagelser i Hundredevis, for nogle Arters i Tusindvis. Iagttagelserne ere offentliggjorte i »Aquila« 1907 og tidligere Aargange.

MINDRE MEDDELELSER.

RINGFUGLE. Der er i de senere Aar mangfoldige Steder i Evropa foretaget Mærkning af Fugle, med det Formaal for Øje at faa oplyst noget om Fuglenes Trækveje og Vinterkvarter; her i Danmark har Adjunkt Mortensen, Viborg, drevet denne Mærkning i ret stor Stil og givet forskellige Meddelelser herom, bl. a. i Artiklen »Ringfugle« i dette Tidsskrift, Hæfte 4, Aargang I. I Tyskland er Mærkningen især af Krager, men i de senere Aar ogsaa af mange andre Fugle foretaget i stor Udstrækning paa den Ornithologiske Iagttagelsesstation Rossitten ved den Kurische Nehrung. Fra det Ungarske Ornithologiske Centralinstitut i Budapest har Redaktionen igennem Forstanderen for Institutet, Otto Hermann, modtaget Meddelelse om, at Institutet har begyndt en Mærkning af Storke, Hejrer, Maager og Svaleunger. Mærket bestaar i en Aluminiumsring, der er lagt om den ene Fod paa Fuglen og indeholder Indskriften »Budapest« tilligemed et Løbenummer. Skulde nogen af Tidsskriftets Læsere træffe en saadan Fugl, bedes Ringen sendt til Ungarische Ornithologische Centrale, Jozefkörüt 65 Budapest, Ungarn.

Ogsaa i England er foretaget Mærkning af Fugle og et Medlem af Dansk Ornithologisk Forening, Dr. Claud B. Ticehurst, Guys Hospital, London. S. E. har gennem Adjunkt H. Chr. C. Mortensen meddelt, at han i Aar har mærket henved 200 Fugle, hovedsagelig Stære og Drosler, men ogsaa Pibere, Mejser og Svaler. Ringene ere mærkede $\left\{ \begin{array}{l} \text{Ticehurst} \\ \text{Tenterden} \end{array} \right\}$ og et Løbenummer.

Ogsaa Dr. Ticehurst beder om at faa sendt Meddelelse om disse Ringfugle, saa fremt nogen skulde træffe en af dem. Redaktionen af Tidsskriftet vil med Glæde modtage Meddelelser om saadanne Fugle, ledsagede af Ringene, og skal sørge for at bringe dem til deres rette Bestemmelsessted. Der synes jo iøvrigt snart at være Fare for, at der bliver saa mange forskellige Stationer til Mærkning af Fugle, at det vil blive vanskeligt at holde Rede paa dem.

Et ganske morsomt Tilfælde af Fangst af en saadan mærket Fugl, meddeler Hr. H. P. Hansen, Herning: Den 17 Oktbr. 07 blev en levende Blishøne (*Fulica atra*) i min Fraværelse indleveret i min Forretning. Da min Assistent lod Fuglen leve, til jeg om Eftermiddagen d. 18 kom hjem, nænnede jeg ikke at dræbe den, men satte den ud i nogle gamle Tørvegrave. Det var interessant at se, hvor hurtigt den formaaede at gøre sig usynlig mellem temmelig smaa Planter. Jeg kastede den op i Luften, men den fløj kun ca. 25 Meter, for dernæst at tage til Bens. Efter at have taget et Par Plader af den, tog jeg den med hjem igen. Om Aftenen satte jeg en Aluminiumsring om dens ene Fod og bar den ned til den lille Bæk N. for Herning. Den plumpede straks i Vandet og svømmede vestpaa.

I Januar 1908 modtog jeg fra Frankrig Meddelelse om, at ovennævnte Blishøne var skudt der. Brevet lyder i Oversættelse:

Open par Therouanne (Pas-de-Calais) ¹¹/₁ 1908.

Min Herre!

Afvigte 20 December har jeg i en Mose, beliggende tæt ved St. Valery s/ Somme, paa det Territorium, der tilhører Kommunen Cayens s/ Mer (Somme), skudt en Vandhøne, der om Benet bar en Aluminiumsring, paa hvilken var skrevet: Conservator Hansen, Herning, Danmark ¹⁸/₁₀ 07. Denne Fugl var i Flok med en 5—6 andre, der var komne til Dammen i Begyndelsen af December eller Slutningen af November. Hvert Aar

paa samme Tidspunkt kommer der talrige Flokke af Vandhøns, som bliver i denne Egn, indtil den stærke Frost indtræder, og sædvanlig samler sig i Antal af 500—1000 Stkr. trods det store Mandefald mellem dem.

Blandt alle de Fugle, der er dræbte i Vinter, har vi kun fundet en med Ring om, og det er første Gang, vi har oplevet dette Tilfælde. Jeg ved ikke om der i andre Moser i Departementet Somme er indtruffet lignende Tilfælde.

Da jeg ivrig driver Jagt paa Vandfugle og som Følge deraf er meget interesseret for alt vedrørende deres Vandringer, vil jeg være Dem taknemlig, hvis De kan lade mig vide, om andre Tilfælde af lignende Art vedrørende Trækket skulde være hændt Dem, og om vi deraf kunde udlede en Regel for Vandfuglenes Træk.

I Almindelighed kommer Vandhønsflokkene til os med Vind fra S. S. Ø. og regnfuldt Vejr. Et andet meget betydeligt Træk kommer i Tilfælde af Frost. Hvad angaar Ænder og andre Svømmefugle, er den gunstigste Vind Ø. N. Ø.

Jeg haaber, at min Meddelelse vil interessere Dem, og at De vil gøre mig delagtig i Deres Iagttagelser, og jeg beder Dem modtage o. s. v.

A. DE BAYENGHEM.

SILDIG YNGLEN. I Dag, 16 September fandt jeg i Apager Skov en Ringdue (*Columba palumbus*) paa Reden. Fuglen laa meget fast, saa den har sikkert enten haft Æg eller smaa Unger.

Charlottendal Skovridergaard 16 Septbr. 1908.

P. H. LASSEN.

GYVFUGLENE. Da man endnu ikke synes at have faaet konstateret, at »Gyvfugle« og Sortanden er samme Fugl, skal jeg meddele, at jeg ifjor i Oktober Maaned skød to Skud til en Flok Gyvfugle, med det Resultat at to Stkr. faldt. Det var Sortænder, Hanner, deraf var den ene en gammel Fugl. Jeg kom hjem fra Andetræk, da Flokken kom. Aftenen var stille og klar, Flokken fløj i Retningen Nordøst til Sydvest, ca. 90—100 Alen tilvejs, i en lang, temmelig regelmæssig buet Stribe, og i meget stærk Fart.

Fågelsang pr. Kågeröd, Sverrig, 30 Oktbr. 08.

W. PETERSEN.

ODINSHØNE (*Phalaropus hyperboreus*). Den 17 September blev der skudt en Odinshøne, ung Fugl, her paa Aarhusbugten. Fuglen svømmede frit om ude midt i Bugten. Den findes nu i min Samling.

Aarhus, 19 Septbr. 08.

P. HVOLBY.

STEPPEHØNE (*Syrrhaptes paradoxus*). Den 6 Oktbr. blev en Steppehøne funden død, med det ene Ben overskudt, i Aadum ved Tarm; den blev solgt i Tarm til Købmand C. Christensen og videre solgt til en Handelsrejsende. Det var en meget smuk velnæret Han.

Tarm, 20 Oktober 08.

HANS BRINK.

Der har i 1908 været en Indvandring af Steppehøns i Europa, der dog ikke kan maale sig med de tidligere store Indvandringer. Fra Midten af April begyndte Steppehønen at optræde i Rusland i Skarer paa 30—40, og Opmærksomheden blev henledet rundt om i Europa paa Fuglens forventede Besøg, som da heller ikke udeblev, men har været ret sparsomt. I Tidsskriftets næste Hæfte vil komme en Beretning om Steppehønsens Vandring i 1908. — Om dens Optræden i Danmark har Tidsskriftet kun faaet ovenstaaende Meddelelse. Andre Beretninger om dens Forekomst vilde man meget gerne have. Red.

LÆRKE OG HUGORM. En varm Aprildag i 1907, da jeg kom cyklende ad Landevejen gennem Spangsberg Plantage ved Esbjerg, blev jeg Vidne til en ret ejendommelig Tildragelse. I nogen Afstand forude bemærkede jeg en Sanglærke, der opholdt sig ved Vejkanten; den syntes ikke at ænse, at jeg nærmede mig, og da jeg cyklede umiddelbart forbi den, uden at den vilde forlade sin Plads, kunde jeg forstaa, at der maatte være noget usædvanligt paa Færde. Jeg stod derfor af Cyklen for nærmere at undersøge Sagen, og da jeg kom Fuglen nær, saa jeg en stor Hugorm ligge sammenrullet i Græsset foran den. Jeg var nu spændt paa at se, hvad der vilde ske, og fjernede mig lidt, dog ikke mere, end at jeg var i Stand til nøje at iagttage Situationen uden at volde Forstyrrelse. Det syntes for begge Parter at være en meget alvorlig Sag. I Begyndelsen forstod jeg ikke, hvad der kunde bevæge Lærken til at indlade sig

med saa farlig en Fjende; men det viste sig dog snart, at dens Hensigt var at faa Hugormen fjernet. Jeg antager, Aarsagen har været, at Lærken regelmæssigt har søgt sin Føde paa Vejen, og at den, da den er blevet overrasket ved Synet af Hugormen, instinktmæssig har vidst, at dennes Fjernelse var nødvendig for Sikkerheden. Den nærmede sig nu Hugormen til en Afstand af ca. $\frac{1}{2}$ Alen, idet den samtidig satte sig i Kampstilling med Halsen udstrakt og Hovedet ned mod Jorden, nøjagtig paa samme Vis som Hanekyllinger, der tager Opstilling til Kamp. Hugormen laa sammenrullet med hævet Hoved og spillende Tunge; den var parat til Angreb og ventede kun paa et gunstigt Øjeblik. I henved 10 Minutter gjorde Lærken forgæves Anstrængelser for at faa Hugormen ud af denne Stilling, idet den, stadig under samme truende Holdning, snart bevægede sig i Kreds omkring den og snart foretog Skinangreb ved at fare 3 à 4 Skridt frem, give et Par raske Nik og derpaa i Hast trække sig tilbage. Endelig lykkedes det dog for den; Hugormen begyndte at glide fremad. Ogsaa Lærken satte sig nu i Bevægelse, idet den baglænds trak sig ind over Vejen, fulgt af Hugormen og nu kun med ca. $\frac{1}{4}$ Alens Afstand mellem dem. Dog skete flere Ophold undervejs, thi Lærken gentog stadig sine Skinangreb, der fik Hugormen til at rulle sig sammen og sætte sig i Forsvarsstilling. Da de var naaet midtvejs, ønskede jeg at se, hvilken Forstyrrelse min umiddelbare Nærværelse vilde bringe, og jeg nærmede mig nu til kun 1 à 2 Alens Afstand, dog uden at det i mindste Maade medførte nogen Forandring; de var begge saa optagne og havde Blikket saa fast vendt mod hinanden, at de tilsyneladende ikke mærkede min Nærværelse. Og lige saa upaaagtet blev det, at Lærkens Mage, der nu ogsaa kom tilstede, med ængstelige og advarende Skrig kredsede om os. Langsomt fortsattes Turen til den modsatte Side af Vejen og ned ad Grøfteskraaning. Det var et fængslende Øjeblik, da jeg stod paa Grøftekanten og saa Lærken under mig, langsomt og baglænds trække sig ned ad Skraaning med Hugormen kun faa Tommer efter sig, og for Magen syntes dette næsten at være mere, end den kunde udholde; den flagrede ned over Grøften, uden at ænse mig, med en Stemme saa angstfuld og bønfoldende, som en Fuglestemme kan være. Næppe var Hugormen naaet ned til Grøftens Bund, hvor den dækkede sig i Græsset, før Lærken udstødte en Sejrsjubel og steg op til sin

Mage. Jeg saa dem tørne mod hinanden over mit Hoved, og dette gentog sig 4 à 5 Gange, medens de jublende svingede ind over Marken. Hjerteligere Kærtegn kunde de ikke give hinanden.

En anden lille Tildragelse, der giver et Eksempel paa Fugles Kærlighed til hinanden, forefaldt i Esbjerg en kold Vinterdag, da Jorden laa dækket med Sne. En Sanglærke blev da funden død paa Sneen; den var øjensynligt fløjen mod en Telefontraad. Og ved dens Side sad dens sørgende Mage i saa forkommen Tilstand, at Livet næsten var udslukket. En lille Dreng, der fandt den, fik den med sig hjem; han plejede den ømt for at faa den til Kræfter, men forgæves; Dagen efter var den død.

Randers, 10 Novbr. 1908.

M. KLINGE.

EN BLAAKJÆLK (*Cyanecula suecica*) blev 13 September 1908 af A. Christiani og undertegnede skudt paa Store Magleby Strand, Amager, hvor den, samtidig med et stort Træk af Engpibere, holdt til i Tangkantens Plantevækst. Den anatomiske Undersøgelse viste, at Stykket, der nu opbevares paa zoologisk Museum, er en Han, uden Tvivl en yngre Fugl, idet Strubens blaa Farve kun er tilstede som et smalt, blaat Tværbaand i rødbrun Indfatning.

R. H. STAMM.

ANMELDELSER.

A. W. BRÖGGER:

VISTEFUNDET. EN ÆLDRE KØKKENMØDDING FRA JÆDEREN.

(Stavanger 1908)

I et stort Stenaldersfund paa Jæderen i Norge fandtes bl. a. talrige Fugleknogler, for hvilke der her i Afhandlingen er gjort Rede, af H. Winge. Knoglerne stemme i det hele godt med Fundene i Danmark fra Stenalderen, men enkelte Arter, som ikke ere fundne i Danmark, forekomme dog, saaledes: Sædgaas, Sorthalset Lappedykker, Søpapegøje og Topskarv. Ganske interessant er det, at baade den toppede, den graastrubede og den sorthalsede Lappedykker (*Podiceps cristatus*, *griseigena* & *nigricollis*) ere fundne. De forekomme nu ikke i Norge eller i hvert Tilfælde kun som sjældne Gæster, og Fundet af dem synes at tyde paa, at det sydlige Norge i Stenalderen har haft et varmere Klima end i vore Dage.

VIDENSKABELIGE MEDDELELSER FRA DEN NATURHISTORISKE
FORENING I KØBENHAVN 1907.

Der findes i Tidsskriftet Beretning om en Udflugt, Foreningen foretog 3—5 Juni 1907, til Egnen om Ringkøbing Fjord, og det be-